

Sisällys

I Uskonto näkyy kaduilla ja kodeissa 8

1 Uskontojen maantieteellinen jakautuminen 12

Globalisaatio muuttaa uskonnollista karttaa	12
Uskonnollisia muutostrendejä tilastojen valossa	14
Lähi-idästä maailmanlaajuiseksi uskonnoksi	15
Intiassa syntyneet uskonnot leviävät	18
Luonnonuskonnot maailman laitamilla	21
Tehtäviä	22

2 Uskontojen luokittelua 23

Erilaisia luokitteluperusteita	23
Etniset ja universaalit uskonnot	23
Kirjoituksettomat uskonnot ja kirjauskonnot	25
Jumalakäsityksiä	27
Tehtäviä	29

3 Uskontoa harjoitetaan eri tavoin 30

Oppineiden uskonto ja kansanomainen uskonnollisuus	30
Uudet uskonnot	33
Tehtäviä	35

II Luonnonuskonnot 36

4 Ihmisen ja luonnon liittolaisuus 38

Luonnonuskonnot maailmanuskontoina	38
Rituaalit	40
Yhteys luontoon	41
Esivanhempien kunnioitus	42
Henget ja yliluonnolliset olennot	44
Tietäjät ja parantajat	45
Tehtäviä	47

5 Luonnonuskonnot nykyään 48

Alkuperäiskansojen taistelu	48
Luonnonuskontojen nousu länsimaissa	50
Voodoo	52
Tehtäviä	55

Tutustu luonnonuskontoihin 56

III Intian uskonnot 58

6 Hindulaisuus – ikuinen elämänohje 60

Moninainen perinne	60
Hindulaisuuden historiallisia vaiheita	61
Uskonnolliset peruskäsitykset	64
Pelastuksen tiet	65
Jumaluuden ilmentymät	66
Tehtäviä	69

Tutustu hindulaisuuteen 70

7	Rituaalit ja uskonelämän harjoittaminen	72
	Puhtauskäsitteet värjättävät elämää	72
	Vuotuiset juhlat	74
	Palvonta kodeissa ja tempeleissä	75
	Siirtymäriitit	76
	Hinduasketismin perinteet	78
	<i>Tehtäviä</i>	80
8	Hindulainen yhteiskunta	81
	Intian uskontotilanne	81
	Perinteinen hindulainen yhteiskuntaihanne	82
	Kastilaitoksen tuomia ongelmia	83
	Hindulaisuus ja Intian itsenäistyminen	84
	Uskonto Intian politiikassa	85
	Kansainvälinen hindulaisuus	86
	<i>Tehtäviä</i>	90
9	Jainalaisuus ja sikhismi	91
	Jainalaisuuden synty	91
	Askeesin kautta pelastukseen	92
	Jainalainen väkivallattomuus	93
	Sikhiläisyyden synty	94
	Sikhiläinen jumalakeskeisyys	95
	Sikhiläinen elämäntapa ja sen tunnukset	96
	<i>Tehtäviä</i>	97
	<i>Tutustu jainalaisuuteen</i>	98
	<i>Tutustu sikhiläisyyteen</i>	100
10	Buddhalaisuus – valaistumisen polku	102
	Buddhalaisuuden intialaiset juuret	102
	Buddhan elämä	104
	Pyhät kirjoitukset	106
	Buddhalaisuuden moraalinen perusta	106
	Buddhalainen meditaatio	108
	Viisaus eli Buddhan oppi	110
	<i>Tehtäviä</i>	113
11	Buddhalaisuus kansan keskuudessa ja luostareissa	114
	Luostarilaitoksen keskeinen asema	114
	Buddhalainen yhteisö ja yhteiskunta	115
	Theravada-buddhalaisuus	117
	Mahayana-buddhalaisuus	117
	Vajrayana-buddhalaisuus	118
	Kansanomainen buddhalaisuus	119
	<i>Tehtäviä</i>	121

12	Buddhalaisuus eri puolilla maailmaa	122
	Buddhalaisuuden varhainen leviäminen	122
	Buddhalaisuus theravada-maissa	123
	Tiibetin buddhalaisuus	125
	Buddhalaisuus länsimaissa	126
	<i>Tehtäviä</i>	129
	<i>Tutustu buddhalaisuuteen</i>	130

IV Itä-Aasian uskonnot 132

13	Kiinan kansanusko ja uskonnollisten opetusten perintö	134
	Kiinan kolme tietä	134
	Jumalia ja henkiä	136
	Uskonto keskittyy tämänpuoleiseen	137
	<i>Tehtäviä</i>	139

14	Kiinan tärkeimmät uskontokunnat	140
	Kungfutselaisuus	140
	Taolaisuus	142
	Buddhalaisuus	145
	Kristinusko ja islam Kiinassa	147
	<i>Tehtäviä</i>	149

15	Uskonto kiinalaisessa yhteiskunnassa	150
	Uskontojen asema Kiinassa eri aikoina	150
	Uskonnollisia perinteitä elvytetään	152
	Kiinan uskonnot länsimaissa	155
	<i>Tehtäviä</i>	157

Tutustu Kiinan uskontoihin 158

16	Moniuskontoinen Japani	160
	Uskonnollisten perinteiden moninaisuus	160
	Šintolaisuuden lähtökohdat	162
	Kansanšintolaisuus on henkien palvontaa	163
	Papit huolehtivat šintopyhäköistä	164
	Lahkošintolaisuus on käytännönläheistä	165
	Šintolaisuus valtionuskontona	166
	Japanin buddhalaisuus	166
	<i>Tehtäviä</i>	168

17	Uskonto nykypäivän Japanissa	169
	Nykyajan šintolaisuus	169
	Japanin uudet uskonnolliset liikkeet	170
	Japanilainen arjen uskonnollisuus	171
	Japanin uskonnot länsimaissa	173
	<i>Tehtäviä</i>	175

Tutustu šintolaisuuteen 176

	Kertaustaulukot	179
	Hakemisto	184

